

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők. MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			

A karlócai patriárka.

Zombor, 1907. aug. 1.

Az első hír, mely Brankovics György gör. kel. szerb patriárka nem természetes haláláról szárnyra kelt s melyet a pszichikai mozzanatok számbavevétele után fentartással közreadtunk mi is, csak félig bizonyult valónak. A halál maga valóság, a halálnak nem természetes módja valótlanság. Az ellenséges indulat, mely engesztelhetlen ádáz haraggal üldözte élete végső szakában, nem kímélte a halál pillanatában sem. Mérgező fullánkja az ember széthulló porhüvelyével együtt el akarta temetni a főpapnak még az emlékét is.

Fényes tehetség, erős akarat és szívós kitartás összefogtak benne, hogy az igénytelen kisded sajkáról, melyen az élet nagy vizén a part mellett megindult, nagy tengerjáró hajóra szálljon s valami kis falusi rév helyett fényes nagy országos kikötőben kössön ki. A viszonyok kedvező alakulásában rejlő szerencse s a kínáló szerencsének ügyes felhasználása mindent eléretett vele, amiről álmodozott.

A halasi magyar iskola megadta a szerb ifjunak utraivalóul a bűvös szezámot, mellyel a boldogulás és emelkedés tündérekertjének zárát felpattanhatta a magyar nagy világban. E bűvös szer birtokában ott hagyja a falusi jegyzőséget és pappá szentelteti magát. Innen tul egyenes vonalban s gyorsan emelkedik élete pályája mind feljebb-feljebb az elérhető legmagasabb fokra. Már zombori esperes volt, mikor a varázserejű szezámmal elbűvölte vallás- és közoktatásügyünk akkori vezérét, Trefort Ágostont, ki az állami gimnázium új palotájának ügyében lejött Zomborba. A gör. keleti szerb esperes szép magyar felköszöntője, melyet a vallásügyek miniszterére mondott, lett özvegyesre jutásakor a lépcső a temesvári püspöki s Angyelics Germán halála után a karlócai patriárkai székbe.

Minden kellék meg volt benne, hogy azokon a polcokon, melyekre emelkednie sikerült, ne csak a köz javára hasznosan működjék, hanem nagy alkotásokkal maradandó emléket is ál-

litson magának. A magyarság nagy reményeket fűzött is főpapi és magyar zászlósuri méltóságához, de önnön véreigyanus szemmel nézték minden tettét, látszólag magyarbarát érzelmei miatt.

A gyanakvó nemzeti féltékenység egymagában talán nem béníthatta volna meg akaraterejét. Hiszen eleinte tett is a gör. kel. szerbek kulturájának emelésére. Ami azonban a nagyészű, szilárd akaratú s törhetetlen erejű embert tehetetlenné tette; ami egyháza hiveinek titkos ellenérzését nyílt ellenséges indulttá növelte; s ami végre a magyar intéző köröknek elhidegülését is maga után vont: annak okát abban kell keresni, hogy ez a fényes tehetség s nagy akaratú és cselekvő képesség gyarló erkölcsi alapon állott.

Szinte példátlan eset, amit az utolsó karlócai kongresszus radikális többsége egyházának legfőbb papjával, a „szentséges atyával“ szemben cselekedett, mikor ország-világ előtt nyilvánosan sikkasztónak bélyegezte meg.

A halál segítségére sietett a patri-

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Falun.

Vidáman zakatolt a kis vicinális. Fürdőgépén iparkodott előre, majd éles füttyöléssel jelezte az állomás közeledtét. Az utszéli fák sötét-zöld lombjain keresztül lassan kibontakozott a falucska képe: apró fehér házikók fás udvaraikkal, kis virágos kertjeikkel, a bádögfedelű torony élénken ragyogva a reggeli nap fényében.

A vasut mellett kétfelől elterülő szántóföldeken serényen folyt az aratás. Pengett a kasza, zizegve dőlt rendre az érett kalász. Vidám marokverők reggeli dala hangzott, versenyezve a pacsirta énekével, a fák lombjai közt röpködő madarak sokhangú csiesergésével.

A vonat megállott. Otthon voltam, rég nem látott szülőfalumban.

A kis állomás a fák zöld lombjai közül vidáman mosolyogva köszöntött, mint régi ismerőst.

— Isten hozott!

Az épület előtt levő — sűrű, szabályosan nyesett bokrok által övezett — virágos kertben ifjú leányka állott. Izléses, tiszta ruháskájában, gyöngén előre hajlott szőke fürtös fejcskájával, nagy méla kék szemével úgy állt ott, mint a megtestesült női kíváncsiság. A mi kis falunkban bizony ritkán száll ki idegen ember.

Mosolyogva köszöntöttem. Hiszen ismerős, mert falumbeli! Talán emlékezném is rá, mint kurtaruhás kis leányra, ha a más idegen arcok, melyeket bolyongásomban láttam, ki nem törölték volna emlékezetemből.

Köszöntésekre megbillentette fejcskáját, arcára bíbor-pír borult s hirtelen lehajolt virágai közé.

Lassan indultam befelé. Az utszéli akácfák némán bölöngáltak, amint a reggeli szellő lombjaik közt átsuhant. Tele tüdővel szívtam az üde levegőt, mintha a gyermekkor üdeségével rónám végig a falucska poros utcáját. Megkondult a reggeli harangszó, csengve-bongva, mint a mesebeli aerol-hárfa:

— Isten hozott, csakhogy hazajöttél!

Lekaptam kalapomat és meglóbáztam:

— Adjon Isten! Csakhogy ismét itt vagyok . . .

Ott ültünk a nagy eperfa alatt, a szülők, a gyermekek . . . Némán borult fölénk a csillagszemű éjszaka. Hallgattunk mi is. Lelkem kéjelegve merült a nyugalom tenyerébe, mely körülvelt lagymatag lágy hullámaival s álomba ringatta érzéseimet. A fenséges, az isteni nyugalom, amit hiába

FENNÁLL 1824. ÉV ÓTA.

Husvéth István

☛ műfestődjé és kémiai tisztító intézete Zomborban.

Elfogad uri, női és gyermekruhákat
TISZTÍTÁSRA ÉS FESTÉSRE
a legolcsóbb árak mellett.

232-50-3

árkai székben lehetlenné vált főpapnak: nem kell a kétes értékű tisztázódás kalváriáját megjárnia, számadásai a radikálisok hozzájárulása nélkül is lezárultak.

Vonjuk le pályájának tanulságát, mely emelkedésében sima és fényes, a végcélán azonban tüskés és komor volt: a legnagyobbak sem lehetnek elerkölcsei érintetlenség nélkül.

* * *

Életrajzát a következőkben foglaljuk össze:

Brankovics György a bácsbodrogvármegyei Kölpény (Kulpin) községben született 1830-ban. Apja Kulpinban lelkész volt s onnan azután Zentára költözött. Ott végezte elemi tanulmányait Brankovics György, a gimnáziumikat pedig Óverbáson és Baján. 1847-től 1848-ig bölesészetet hallgatott Nagykőrösön s minthogy a szabadságharc megakadályozta tanulmányai folytatásában, a közigazgatási pályára lépett s 1849-től 1852-ig Zentán működött, mint a város aljegyzője. Az 1852-ik év őszén beiratkozott a karlócai teológiára s ennek elvégzésével egy ideig Zentán mint helyettes-lelkész működött, 1859-ben zombori esperessé választott. Már ekkor feltűnést keltett a szerb egyházi ügyekben való jártasságával és tevékenységével s benne látták a magyarországi szerbek jövő vezérét. Rendkívül erélyes ember volt s határozottságával és gyors észjárásával az egyházi gyűléseken mindig vezetőserepe volt. Különösen az 1861—62-iki szerb egyházi kongresszusokon fejtett ki nagy tevékenységet s ezután gyorsan haladt egyházi pályáján. 1882-ben belépett a zárdai papok rendjébe, ahonnan még az év június havában az arki-mandrita székbe került, a következő hónapban tomesvári görög-keleti püspöknek szentelték fel.

Az 1890-ik esztendő hozta meg számára legnagyobb méltóságát. Május elsején választotta meg a kongresszus karlócai püspökké és szerb patriárkává, néhány nappal később a király is megerősítette a választást, egyúttal a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot is adományozta neki, mire május tizenegyedikén nagy ünnepséggel beiktat-

ták. Új hatáskörében az iskolák gondozására fordította buzgalmát, Karlócan új papnevelő-intézetet építtetett, amelyet 1901. dec. végén avattak fel. Közben több kiténtetés is érte, 1893-ban az I. oszt. vaskorona-rendet, 1895-ben az I. oszt. montenegrói Daniló-rendet, 1901-ben pedig a szerb sas-rend I. osztályu nagykeresztjét kapta meg. Nagy tevékenysége és vasakarátának megnyilvánulása sok ellenséget szerzett számára, akik azután szellemi kezelet és sikkasztásokat követett el. Számos vádoló röpirat is jelent meg ellene. Különösen a szerb radikálisok támadták keményen már évek óta.

Az idei kongresszus már minden közösséget megtagadott vele és fölirt a magyar kormányhoz a patriárka elmozdítása tárgyában. Brankovics minden követ megmozgatott, hogy helyén maradjon, mert minden valószínűség szerint most már csak az lett volna hátra, hogy az agg főpapot a király lemondásra kényszerítse.

Állása az utóbbi időben már végleg tarthatatlan volt.

A patriárkát nagyon megtörte az ellene indított küzdelem, de mindvégig kétségbeesetten küzdött méltóságának megtartásáért. Most a halál véget vetett az izgalmas ügynek, mely sokáig emlékezetes marad a magyarországi szerb egyház történetében.

Az elhunyt főpap Bács-Bodrog vármegyének virilis tagja volt, Zombor szab. kir. város pedig 1905-ben diszpolgárává választotta. Halála hírére a vármegyeházán s a városházán kitézték a gyászlobogót.

A város a következő gyászjelentést adta ki: Zombor szabad királyi város közönsége a legmélyebb megilletődéssel és legnagyobb fájdalommal tudatja, hogy nagynevű diszpolgára, a görög keleti szerb egyház Isten kedve szerinti egyházfejdelme Brankovics György valóságos belső titkos tanácsos, karlócai görög keleti szerb érsek-patriárka stb. stb. folyó évi július hó 30-án nagy lelkét Teremtőjének visszaadta. Midőn most Istennek tetsző nagy és szent lelkét tőlünk megválni látjuk, igaz szívből száll imánk a Magaságbelihez, hogy adjon porladozó hamvainak örök nyugalmat és boldog lelkének a mennyekben örök dicsőséget és fényességet. Le-

gyen szent emléke időtlen időig áldott! Zombor, 1907. július hó 31-én. Zombor sz. kir. város közönsége.

H i r e k .

Kinevezés. A pénzügyminiszter Gulyás György zombori pénzügyi segédtitkárt pénzügyi titkárrá és Föző Sándor zombori pénzügyi fogalmazót pénzügyi segédtitkárrá, állomáshelyükön való meghagyása mellett, végleges minőségben kinevezte.

Törley József halála. A budafoki híres pezsgőgyár alapítója, Törley József július 29-én Osztenében, hol súlyos baját akarta orvosoltatni, elhalálozott. Vármegyénkben, Szabadkán született. Testvére, Gyula most is szabadkai nagybirtokos. Kereskedelmi iskolát végzett, majd Leinzben, mint egyszerű gyári munkás, megtanulta a pezsgőgyártás mesterségét. Hazatérve Budafokon pezsgőgyárat alapított, mely szerény alapon később hatalmas vállalatná fejlődött. Tulajdonosának hirt-nevet s nagy vagyon szerzett. A Törley-féle pezsgő messze földön hirdette a magyar ipar életrevalóságát. Törley a közéletben is jelentékeny szerepet játszott. Szülővárosának, Szabadkának két ízben is országgyűlési képviselője volt. A legutóbbi választások alkalmával azonban Mukits Simonnal szemben kisebbségben maradt. Azon ritka magyar emberek közé tartozott, kikben van gyakorlati érzés s vállalkozási szellem, s kik ezek segélyével boldogulnak is. Halála széles körökben nagy részvétet keltett.

A muhi emlékoszlop. A tatárjárás legemlékezetesebb, legvéresebb ütközetének színhelyén a muhi pusztán oszlopot akarnak állítani az ott elesett több mint huszezer ősmagyar emlékezetére. Az emlékoszobor végrehajtó bizottsága segély kérést a városok összes polgármestereinek megküldött.

Vasárnapi pálinkaszünet. Pest vármegye törvényhatósága azt a böles határozatot hozta, hogy ezental vasárnap nem szabad árulni és a pálinkaméréseknek egész nap zárva kell maradni. Ugyancsak ezen határozatával intézkedik a vasárnapi bormérés korlátozása tárgyában is oly módon, hogy a borméréseknek és koresmáknak vasárnap reggel 9 órától délután 4 óráig kell zárva lenniük. Örömmel üdvözljük a szomszéd törvényhatóságnak az emberiség megmentését célzó ezen nemes határozatot. Vajha vármegyénk és városunk törvényhatósága — belátva ezen határozat nagy horderejét — hasonló határozatok hozatalával segítené elénk népünk egészséges irányban való fejlesztését, gazdagodását.

keresünk az élet vad küzdelmei közt, ami után lelkünk tehetetlenül sóvárog.

Éreztem arcomon anyám szeretetteljes kutató nézését: Mire gondolt? Boldog-e? Olyan-e az élete az én fiamnak, amilyent én kívánok neki?

Oh az anyai szerető aggodalom! A legtisztább, a legszentebb érzés, mit Isten emberi szívbe ojtott!

Apám kocintott.

— Ugy elgondolkoztál fiam! Isten hozott közénk.

— Nem gondolkoztam, csak éreztem. Nagyon boldog vagyok... Pihenek...

Üde szagu, napsütötte párnák közt hajtottam álomra fejem. Kéjesen rezgett át egész valómon a gondolat:

— Itthon vagyok...

Az illatos sarjuban hanyattfekve fűrkésztem a kék égbolt örök titkát. Zümmögve csapódtak el areom körül a szivárvány-szárnyu réti legyek, odagyűlve hozzám a szénaboglya hűsége. Szembántóan ragyogott az egész táj

a délutáni nap erős fényében. Kihalt, esendes volt a határ, mintha ünnepelné az Úr megszentelt hetedik napját, a vasárnapot. A délutáni harangszó úgy hallatszott a faluból, mintha apró tündérkezek játszadoznának kis ezüst esengetyűkkel, vagy mintha a színarany napsugarak verődnének össze ritmikus pengéssel. Nincs tökéletesebb harmónia, mint a természet méla zsongásával összevegyülő távoli harangszó. Ha akadna zeneköltő, ki ezt kottába szedné, az megvalósítaná Orpheus meséjét, ki lantjával lelketlen állatokat büvölt el és holtakat támasztott. Mikor az őstermészet és az emberek imája kézenfogva röpöppen az örök Isten trónusa elé!...

Megzörrent mellettem a sarju. Tarka gyikoeska ütötte ki fejét a fűből pillanatra, rémülten meresztve rám apró gyémánt szemét s hirtelen elsurrant. Ösztöne üzte az erősebb, a hatalmasabb köréből, ki őt megsemmisítheti, mint ahogy az ösztöne készítet arra is, hogy megegye a nálánál kisebb, gyengébb férget. Miniatur, kristálytisza képe annak, amit a teremtés koronája, a hatalmas

ember tesz egymás közt ott messze a sok tornyu, büszke palotás nagy városokban.

A szénaboglya tulsó oldaláról beszélgetés hallatszott. Lopva odanézttem. Két leány és egy ifju közeledett. Leültek a boglya mellé, nem vettek észre. Az egyik leány felkelt és elment virágot szedni.

Ártatlan csalafintaság! Volt már a kezében elég virág, hanem a másik kettőt akarta néhány percre egyedül hagyni.

Szólt a legény:

— Hej, Mariskám, nem tudom, mi lesz velünk, ha meg nem lágyl az anyád szive. Meguntam már ezt a bujkálást.

Felelt a leány halkán, édesen:

— Ne csüggedj Miska, jóra fordít mindent az Isten.

— A te édes anyáddal talán még a jó Isten se bir — felelt elkéseredve a legény. Urhoz akar adni s téged is kisasszonynak nevelt. Nem is tudom én, igaz-e a te szived is hozzám?

— Ne papolj Miska, mert a szádra ütök

Colosseum projectograf villa mos színház ütötte fel tanyáját a vármegyeház mögötti téren. Jötték szép hírek előzték meg, ami a vállalatot illeti, a hír való, kényelmes ülőhelyekkel rendelkezik, a világítás azonban cseppet sem pazar fényű, mert a közönség egy-két izzó halvány fénye mellett tapogatózott a helye után. Az ivlámpa szénrudacskáit pedig csak akkor illesztette be az igazgatóság, midőn a közönség már meglehetősen szép számban elfoglalta helyeit. Ami a beletekintőnek pazar fényt ugyan nem, de szemképrázást azt okozott. Az első előadás programját, amelyet a vállalat hirdetett, a közönség nem kapta meg, mert a program 7—10 pontja elmaradt, állítólag valami gépzavar következtében. Az előadást nem kezdték meg a hirdetett időben pontosan. Ilyesminek ily tekintélyes vállalatnál nem szabad előfordulni. Ezekre közönségünk érdekében tartozunk az igazgatóság figyelmét felhívni. Az előadásra vonatkozólag megemlítjük, hogy az egyes képek tetszetősek, a diapositívok élesek, tiszták, kevésbé rezegnek, nem szemképrázatók. A program számai eléggé gyors egymásutánban adatnak le. Előadás alatt a cs. és kir. 70. gyalogezred zenekarának 20 tagból álló különítménye szórakoztatja a közönséget. Meg vagyunk győződve, hogy az igazgatóság igyekezeni fog a fent-észlelteket szanálni. A vállalatot közönségünk támogatásába legmelegebben ajánlhatjuk.

Közös konyha Szabadkán. A nagybecskereki tisztviselők nagyjelentőségű szociális mozgalma a közöskonyha intézményének föllátása iránt, az ország nagyobb városaiban hasonló mozgalmakat keltett. Nagyvárad, Pécs, Maramarosziget, Temesvár, Pozsony, Arad, Resica, Lugos tisztviselő-közönsége határozta el eddig ennek a reformnak életbeléptetését. Szabadkán is hasonló mozgalom létesült. Tekintélyes ügyvédek, bírák, tanárok, tisztviselők és tanítók vették kezükbe a kezdeményezés munkáját. Az előkészületek annyira előrehaladtak, hogy november elsejére a közös konyha megnyitása bizvást remélhető. Egyelőre 30 intelligens család részére tervezik a kezdeményezők a közös konyhát, mely később természetesen kibővülne. A szabadkai közös konyha a nagybecskereki minta szerint készül. Az élelem izletes és bőséges lesz. Mindenki hazahordathatja az ebédjét meg a vacsoráját. A megélhetés föltételeinek fokozatos megnehezülése már Zomborban is többekben fölkelte azt a gondolatot: nem kellene-e nálunk is meghonosítani a közös konyha intézményét? Mint kiváltképpen tisztviselők lakta városban nagyon is érezhető a magán háztartás nehézségei. Kövessük a követendő példát!

Az ujoncok bevonulása. A közös hadügyminiszterium rendeletet adott ki, mely az ujoncok bevonulására és a tényleges

katonai szolgálatnak eleget tett legénység szabadságolására vonatkozik. A közös hadsereg ujoncai a rendelet értelmében az idén október tizenhatodikán fognak bevonulni. Az egyéves önkéntesek, valamint a haditengerészet, a cs. és kir. és a m. kir. ménesintézetek ujoncai azonban már október 1-én tartoznak jelentkezni. Az ujoncokat mind behívják. De ha többen volnának, mint amennyire a rendes létszám kiegészítésére szükség van, akkor a fölösleges legénységet nyolc hét alatt kiképezik s a békelétszámhoz mérten, szabadságolják.

Betörés. Özv. Szalay Károlyné unokájával együtt július hó 30-án délután fiához, Szalay József jegyzőhöz Paripásra utazott. A lakást bezárták és a kulcsokat Scultéty Ferenc árvaszéki elnöknek adták megőrzés végett. Mult hó 31-én 11 órakor a szomszédok Gradics és Beck kereskedők az elutazottak udvarán kiabálást hallottak, amelyre csakhamar egy székely házaló jött ki. Beck felesége figyelmeztette a Vitéz-utca sarkán állomásozó rendőrt, hogy Szalayék az előző napon elutaztak. A rendőr a honvéd lakatnyából telefonon rögtön jelentést tett, amire Jablonszky Miklós alkapitány, Martinovits rendőrfelügyelő és Petkov őrmester kíséretében a helyszínre kiszállottak. A nagykapun semmiféle sérülés nem látszik, valószínű, hogy alkulcsesal nyitották fel. A belső ajtók fel lettek feszítve. A szobában a legnagyobb rendtelenségben voltak összehalmozva arany és ezüstneműek, egy takarékpénztári könyvecske. Ugy látszik a betörőt valami zaj megzavarhatta munkája közben. Mig a háziak haza nem érkeznek lehetetlen megállapítani, hogy mit vittek el. Jablonszky alkapitány a vizsgálatot a legkörültekintőbb gondossággal vezeti. A székely házalót, aki mint korona tanu szerepelhet a bűnygyben, az alkapitány letartóztatta. — Hisszük, hogy az erélyes nyomozásnak meg lesz a kellő foganatja és jövő számunkban már a tettes letartóztatásáról adhatunk hírt.

Vörheny Palánkán. Palánkán már május óta a vörheny tartja félelemben a szülőket. Annyi áldozatot azonban még nem követelt, mint épen most, a nyári hónapokban, amikor nap-nap után ragadja el a szülők köréből az ártatlan gyermekeket. Félő, hogy e járvány a tanügyi kárára is, még hónapokon át fog pusztítani.

A gyengéd férj. Lantos Mihály szabadkai napszámos úgy ahogy jó viszonyban élt a feleségével. Bizonyítja ezt a közmondás, mely szerint nem is szereti az az ember a feleségét, aki meg nem veri. Ezen közmondás alapján szeretkezett tegnapelőtt Lantos Mihály a feleségével és oly alaposan, hogy a szegény asszonyt a kórházba kellett szállítani, annyira elverte az ura.

ezért az istentelenségért. Hát nem tudod, hogy szeretlek?

Kapott Miska a szón:

— Hát akkor adj egy csókot.

— Majd ha a pap azt mondja: szabad. Addig pedig — savanyu a szőlő.

— Nohát nem is várok rá sokáig, hanem még ma odaállok az édes anyád elé, osztán megmondom neki, hogy tartsa meg a pénzt, adja ide a lányát, el tudom én tartani. Adott annyit az Isten. Ha nem, hát akkor nekimegyek a Tiszának, ott, ahol legmélyebb. Bizony Isten...

— Bolond — felelt a lány, hanem a csók alighanem megvolt, mert hallottam a cuppanását. De csak egy volt, mert a másik pillanatban ott termett a társnő. Alighanem észrevett a kis hamis, mert rövid suttogás után sietve távoztak, több izben hátratekintgetve.

Elgondolkoztam.

A finom városi gavallér ezt már más-

kép csinálná. Odaállna a mama elé, udvariasan kezét csókolna:

— Kedves nagyságos asszonyom, szeretem Adriennet szívből, lángoló szerelemmel. Van tizezer forint adósságom, egyéb akadálya nincs, hogy egymáséi legyünk. Ez pedig bagatelle.

Ha az a bagatelle sincs meg, akkor... van elég lány meg pénz a világon! Nem úgy, mint szegény Miska, aki a Tiszának akar menni, mert pénz nélkül sem kaphatja meg a Mariskáját.

Oh ti együgyű, boldog falusiak!

* * *

Fütyült a vicinális. Lassan elmaradtak a fehérre meszelt házikok virágos kertjeikkel. Minél inkább elmaradtak, annál inkább éreztem, hogy vége a pihenésnek s kezdődik újra a harc, az élet nagy csatája...

Boross L.

Halálozás. A törvényszék pertárosa, a jó öreg Papp Sándor bácsi, akit ismerősei vidám, jókedvű természetéért szerettek, Budapesten, hétfőn meghalt, 64 esztendő korában. Halálának oka mellhártyagyulladás volt. Tegnapelőtt d. u. 5 órakor temették nagy részvét mellett a szent Rókus temetőben az ev. ref. egyház szertartásai szerint.

Nincs kimélet. A termés ugyan nagyon gyöngye, de ezt az állam nem veszi észre, mikor az adószedérről van szó. A pénzügyigazgató körrendeletet intézett a hatóságokhoz, hogy most, hogy az aratás befejeződött, erélyesen lássanak hozzá az adó beszédéséhez. Az adóvégrehajtásoknál pedig az „erélyesen” szó a legutolsó párnát jelenti.

Öngyilkos tiszthelyettes. Mult hó 30-án reggel a helybeli 23. gyalogezred egyik tiszthelyettese, a baranyai jómódú családból származó Stöger Herbert a kivonulás előtt szolgálati fegyverével szívenlőtte magát és nyomban meghalt. A golyó köröskörülhatott a testén és egy szekrényen át a falba fúródott. A szerencsétlen tiszthelyettes pontos katonai volt és széles körben ismerték.

Aki hamis huszkoronással fizet. Az újvidéki Schicht-féle szatócsüzletbe a napokban egy iparosnak látszó férfi némi apró bevásárlást eszközölt, melynek árát egy husz koronás bankjeggyel egyenlítette ki. Csak amikor az idegen már eltávozott volt, vette észre a szatócs, hogy az idegen hamis husz koronással fizetett. Üldözöbe vette az idegent, akit a „Fehér Ökör” vendéglő előtt utol is ért. Kettőjük közt hangos szóváltás keletkezett, melynek igen sok nézője akadt. Az idegen azt állította, hogy a váltott összeget már elköltötte s így a pénzt vissza nem adhatja. A becsapott szatócs már-már lemondott arról, hogy pénzéhez jusson, amikor egy másik idegen, az előbbinek valószínűleg egyik bűntársa előlépett és a hamis husz koronásért egy valódi husz koronást adott. A szatócs a pénzt zsebre vágta és eltávozott. A rendőrség a hamis pénzt forgalomba hozó két idegen után erélyesen kutat.

Cigányháboru Zentán. Bálint Ferenc, Bálint Jakab és Bálint Mátyás zentai cigányok közös sátorban laktak. Megfértnek csak megfértnek volna hárman is a sátorban, azonban nem tudtak megegyezni, melyik sátorsarok jusson az egyiknek, meg a másiknak. Hangos verekedés, cigánykáromkodás lett az osztozkodásból. A legéktelenebb káromkodás közben léptek a három testvér közé Dimovics Jankó és Jankovics Jóska azon jó szándékkal, hogy majd kibékítik őket. Közbelépésükkel el is értek annyit, hogy most már mind a három Bálint a jövevényeknek esett. Bálint Jakab bieskával rohant a két békéltetőnek, Dimovicsot oldalba szurta, Jankovicsnak meg a karját szurta meg. Így a békéltetőket ártalmatlanná téve, most már maguk közt akarták ügyüket fegyveresen elintézni. Bálint Jakab és Mátyás dorongokkal rohantak Ferenc testvéreikre s félholtra verték. Felépüléséhez csak a közmondásból merítenek reményt: ebsont beheged. Jakab és Mátyásnak kellett volna most párviadalban kideríteni, melyiknek melyik sátorsarokhoz van joga. Mátyás azonban a sok vér láttára jobbnak tartotta önként lemondani jogáról s ebbeli szándékának me nekülésével adott kifejezést.

A macedóniai szerbek javára. Megyénk szerb községeiben az utóbbi időben két szélhámos jár faluról-falura s a szerb parasztgazdák között adományokat gyűjt a macedóniai szerbek javára, akiknek falvait a bolgárok és arnautok elpusztították. A szélhámosok közül az egyiknek neve Radovánovics Milivoj, állítólag szerbiai, kragujeváci illetőségű tanító, a másiknak nevét nem sikerült megtudni. Állítólag néhány ezer koronát szedtek már össze s hamisított okiratokkal vannak ellátva. A szerb intelligens családokhoz nem kopogtatnak be, hanem csakis a parasztnál gyűjtenek. Most a Belgrádban székelő macedóniai szerb komité, amelynek ez az eset tudomására jutott, a szerb lapok útján óvja a szerb közönséget a szélhámosoktól s kijelenti, hogy Magyarország-Ausztria területére senkit sem bízott meg könyöradományok gyűjtésével.

Csurog község csatornát épít. Csurog község elhatározta, hogy nagy anyagi áldozattal hajózható csatornát létesít az ottani elzárt Tiszaághól.

Pénzhamisítók elfogatása. Habonyi József gombosi csendőrszervező ismét egy gaz bandát tartóztatott le. Néhány hete rájöttek, hogy Bácsbokod környékén hamis pénzt hoznak forgalomba. A csendőrség nagy csendben folytatta a nyomozást s végre sikerült Habonyi József őrszervezőnek s Molnár Gábor csendőrnök Kis Martin Sándor horvátországi, Krékity János bácsbokodi lakost éppen akkor elfogni, mikor a gombosi állomás közelében éppen azon tanakodtak, hogy miként hozzák forgalomba az általuk gyártott hamis ötkoronás, egyforintos és huszfilléreseket. A banda két tagja bevallotta, hogy a hamis pénzt Bácsbokodon gyártják Krékity János házában. Habonyi őrszervező és társa azonnal elindultak Bácsbokodra, de mikor Krékity házához értek, azt elzárva találták. Az egyik csendőr keresztülugrott a kapun és azt belülről kinyitotta. Ekkorra már Krékity János, a banda feje, a hat tökéletes pénzhamisító gépből hármát fejszével összevagdalt s ezeknek darabjait a még ép gépekkel együtt a kutba dobta, ahonnan azonban az őrszervező és a csendőr kiemelték. A gépeken kívül találtak még vagy négy kiló anyagot is, melyből a hamis pénzt gyártották. A híres bandát azután, magukkal víve a bűnjeleket is, bekísérték Bajára.

Hálátlan vendég. Petrovics Jéla cigányleány rokonának, Petrovics Lázárnak a látogatásán volt Zentán. A szives vendéglátást azzal hálálta meg, hogy rokonától 50 koronát ellopott. A zentai csendőrség megkeresésére a szabadkai rendőrség Petrovics Jélát letartóztatta s az ellopott 50 koronát meg is találta nála.

A sikarai vendéglő bérbéradása. Zombor szab. kir. város tulajdonát képező sikarai vendéglőt 1908. évi január hó 1-től 1910. évi december hó 31-ig terjedő időre Spanyol József tanácsos hivatalos helyiségében folyó évi augusztus hó 10-én d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános szóbeli árverésen bérbé fogja adni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a számvevőségél megtekinthetők.

Leánynevelő intézet Zentán. A mai néhez szociális viszonyok mellett a leánygyermek szülői bizonyára örömmel veszik tudomásul Endrei Sománé (volt városi mérnök neje, okl. tanítónő) vállalkozását, aki Zentán egy internátussal egybekötött leánynevelő tanintézetet létesített, ahol középiskolai kiváló tanárok vezetése mellett leánygimnáziumi, polgári és továbbképző magántanfolyamra vételnek fel leány növendékek és azonkívül az internátus nyilvánossági joggal telruházott 6 elemi osztályt foglal magában. Az intézetben mérsékelt díjazásért családi, szeretetteljes bánásmód, vallás-erkölcsi nevelésben és kitűnő ellátásban részesülnek a növendékek. Az internátus gyönyörű stílusban fölépített, kényelmes, tulajdonát képező magánépületben van elhelyezve Tágas udvar, pompás kert, tennispálya, vízvezeték és villanyvilágítás egészségügyi szempontból is alkalmassá és ajánlatossá teszik ezen internátust. Az igazgatóság kívánatra bárkinek is megküldi a bővebb felvilágosítást nyújtó prospektusokat és így minden szülő, aki leánygyermekét jövőjét, illetve szellemi és testi képezését *csékélyebb anyagi áldozattal* biztosítani óhajtja — forduljon bizalommal *Endrei Sománé* leánynevelő intézetéhez Zentán.

Sporthír. A bácskai szabadkai sportegylet augusztus 15-én, a palicsi versenytéren rendezte nyílt jellegű atletikai versenyét, amelyre értesülésünk szerint a zombori Sportegylet jeles ifju atletái szintén beneveztek. Az egyes programmpontokban előreláthatólag nagy számban érkeznek be a nevezések, s így igen szép eredményre van kilátás. A győztesek díjazására a rendezőség arany, ezüst, bronz díjakat és tiszteletdíjakat tűzött ki.

Lakatosztrájk Baján. A bajai lakatos segédek hétfőn reggel sztrájkba léptek. A segédek 20 százalék béremelést s 9 és fél órai munkaidőt követelnek.

Tréfából hasba lőtte. A megdölgötlan tréfának esett áldozatul egy munkás, aki társával Kopilovics Ferenc verusicsi tanyáján dolgozott. Munkaszünet közben egymással tréfálkozott a két napszámos, miközben Rudnyinszky felkapta a gazdának kezébe eső fegyvert, nem is gondolva azzal, meg van-e töltve vagy nincs? Rudnyinszky ezzel a puskával akarta megtréfálni társait. Arcához kapta a löfögyvert, társára kiáltott, hogy vigyázzon, mert lő. Petrik Balázs is tréfára fogta a dolgot s nyugodtan állt meg a puskacsőve előtt. Még mosolygott is jópajtasának ijesztgetésére. A másik pillanatban eldőrdült a löfögyver s Petrik a hasán súlyosan megsebesülve rogyott össze. A súlyosan sebesültet a szabadkai közorháza szállították.

A nagybácsi. Szabadkán Maczkovics István és Czvetko vasárnap délután összeszólközölköztek nagybátyjukkal. A civódásnak az lett a vége, hogy a nagybácsi nekiment a két legénynek és bicskájával mind a kettőt veszélyesen összeszurkálta.

Néprajzi tanulmányut.

A Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat néprajzi tanulmányutjának első szakaszáról, mely Monostorszeg, Béreg és Herczegszántó sokac községekre terjedt ki, már megemlékezünk.

A társulat kiküldöttei: Gubitza Kálmán muzeumőr, Trencsény Károly titkár és Krump Vilmos műkedvelő fotografus, másodizben a délbácskai sokac községeket: Bácsot, Palonát, Bogyánt, Vajszkát és Szondot járták be.

Bár a községek tanulmányozása két hétnél tovább tartott, mégis különösen Vajszka, Monostorszeg és Szond igen érdekes néprajzának tüzetesebb kutatása újabb kirándulást tesz szükségessé.

A kiküldöttek e második utszakaszban is mindenütt a legszivesebb fogadtatásban, hathatós támogatásban részesültek; s nem csak kitűzött céljuk elérésében nyertek készséges segítséget, hanem a társulat iránt általában sikerült érdeklődést kelteniök.

Bácsban dr. Hannig Györgyné urnő lelkes munkatársul ajánlkozott a sokac népszokások gyűjtésében és földolgozásában. Lekötelező szíveséggel támogatták a kiküldötteket munkájukban: Bácsban: Tripolszky Béla jegyző, Evetovics János plébános, a kolostor főnöke, Resch Béla tanár, Nagy Aladár s. jegyző és Szentiványi Gyula urak; Palonán: Hirmann Máté jegyző ur; Bogyánban: Molnár tanító ur és a gör. kel. kolostor szerzetesei; Vajszkán: Hiel Lipót jegyző, Tumbász plébános, Odry Károly s. jegyző, Patatic Pál uradalmi ispán urak; Szondon: Sztrilich Jenő jegyző, Sajgó s. jegyző és Paresetich József plébános, c. kanonok urak.

A felgyűjtött érdekes és gazdag néprajzi tárgyak már beérkeztek a társulat muzeumába. Előkészítésük és elrendezésük után bizonyára érdekes és tanulságos látványul szolgálhatnak a közönségnek. A néprajzi gyűjtés gazdagságán kívül kiváló eredménye volt a tanulmányutnak az is, hogy a társulat kiküldöttei több fontos ősrégészeti nyomra akadtak, melyeknek föl kutatása a társulat legközelebbi munkatervébe vág. Meghívást nyert a társulat a vajszkai, illetőleg berovai halásztelep külön tanulmányozására, hol — a nagy halászat idején, ősszel — a sokac nép eredeti halász életmódja, szokásai, eszközei szinte változatlan mivoltukban tárulnak a szemlélő elé.

Az anyagi sikerek mellett erkölcsi sikere is volt a tanulmányutnak, amennyiben a fölkellett érdeklődés révén tíz új pártoló tagot nyert a történelmi társulat.

HIRDETÉSEK.

Egy tulajdonomat képező

szélmalom

nagyobbszabásu, 2 pár kő és henggerrel, ugy az összes favitorla lebontás végett eladó, de a téglá nem.

Érdeklődők személyesen forduljanak hozzám.

Szenttamás, 1907. július 29.

Manojlovity Sándor.

3-1

ad 8573/p 1907. szám.

HIRDETMÉNY.

Mellyel közhírré teszem, hogy Pálicity Sebő és társainak Kopping Adám Csonoplyá község bírája és társai ellen Csonoplyá község határának tagosítása iránt folyamatba tett ügyben a zombori kir. törvényszék mint urbéri bíróság 8573/p. 1907 sz. a. kelt végzéssel az előnyomozás és a volt urbéres birtokosok jelenlegi tulajdonosainak megszavaztatása végett kiküldetvén, e végből határnapul **1907. évi augusztus hó 31 (harmincegy) napjának délelőtti 9 óráját** Csonoplyán, a község házára kintüztem.

Értesitem egyben érdekelteket, hogy a szavazásra jogosítottak névjegyzéke a szavazás napját megelőzőleg 8 napon át a szokott hivatalos órák alatt Csonoplyán a község házában az érdekeltek által való megtekinthetésre nyitva tartatik s hogy az ellenészrevételeiket, vagy kifogásaikat fenti határnapon a szavazás megkezdése előtt a birói kiküldötnél, szóval vagy írásban előadhathják.

Értesitem még érdekelteket, hogy szavazni személyesen, vagy e célra különösen meghatalmazott által és pedig közjegyzőileg hitelesített meghatalmazás alapján lehet, továbbá, hogy a gyámság vagy gondnokság alatt álló érdekeltek helyet a gyámok s illetve gondnokok, avagy az illetékes árvaszék által kirendelt ügygondnok szavazhatnak s végül, hogy a meg nem jelenők, vagy a szavazástól egyébként tartózkodók a tagosítást kívánókhöz esatlakozottaknak fognak tekintetui.

Zomborban, 1907. évi július hó 27 ik napján.

A kir. törvényszék

Szondy Mátyás,

kir. ítélőtáblai bíró, mint kiküldött.

3232. sz.

1907.

Pályázati hirdetemény.

Csávoly, Felsőszentiván és Rém községekből, Csávoly székhelylyel ujonnan rendszeresített csávolyi körorvosi állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazása évenként 2000 kor. fizetés és nappal 60 fillér, éjjel 1 kor. látogatási díj, Csávolyon halottkémlés és nuszvizsgálati díjak.

Felhivom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám, **f. évi augusztus hó 25-ig** nyujtsák be.

Baján, 1907. évi július 22-én.

Mentényi,
tb. főszolgabíró.

Kosztos diákok

a jövő iskolai évre elvállaltatnak intelligens tanító családnál, hol kellő felügyelet mellett, * * * gondos ápolásban is részesülnek. * * *

Cím: **SIPOS IGNÁC Zombor,**
Zöldfa-utca 6. szám. 244-9-1

Házeladás.

Zomborban, **Radisics-utca 1. számú házam**

szabadkészből eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál.

Özv. Gergurov Jakabné,
Zombor.

3-2

Pályázati hirdetmény a Sinkay-féle ösztöndíjra.

Néhaj Sinkay János végakarata által létesített és a nmélt Vkm. urnak 1898. évi 61,305. sz. rendeletével jóváhagyott erre vonatkozó alapító oklevél 8 pontja értelmében egy ösztöndíjas hely lesz a zentai községi főgimnáziumi bizottság által betöltve, mely ösztöndíjra pályázhatnak:

1. a műegyetemi, nemzetgazdasági, szakszerű vegytani, gyógyszerészeti, képzőművészeti, erdészeti, gazdasági, országos ipari vagy kereskedelmi pályán haladó férfi tanulók vagy fizetést és ellátást nem élvező gyakornokok.

2. Ezen ösztöndíjas hely elnyerője az 1907. évi szeptember 1-ével kezdődő időtől évenként 500 kor. összeg élvezetében fog részesülni, félévenként előre kifizetendő részletekben.

3. A pályázóknak igazolniuk kell:

a) születésüket, hiteles anyakönyvi kivonattal;

b) eddigi tanulmányaik jó sikerét az illetékes tanhatóság által kiállított eredeti bizonyítványokkal, melyben, ha a magaviselet nem lenne kitüntetve, az külön bizonyítvánnyal igazolandó;

c) illetékes községi bizonyítvánnyal a pályázó szüleinek vagy magának a pályázónak vagyoni állapotát, esetleg vagyontalanságát.

4. Az alapító levél 8. pontja szerint az abban körülírt Sinkay, Gombos és Mihalkovits családok físzadékanak kellő minősítés mellett elsőbbségi jog van biztosítva; ilyenek hiányában pedig csupán zentai illetőségű pályázók nyerhetik el az ösztöndíjat, minden esetben különös súlyt fektetvén vagyoni helyzetre, képesség, szorgalom és jó magaviseletre.

5. Az ösztöndíjat elnyert tanuló félévenként hiteles bizonyítvánnyal vagy lecke-könyvvel igazolni tartozik tanulmányai folytatását, jó előmenetelét. Ennek elmulasztása esetén az ösztöndíjat az illető elveszti.

6. Az elnyerendő ösztöndíjat az illető pályája végeztéig fogja élvezni, amennyiben az ezt kizáró okok fel nem fognak merülni.

7. Az ösztöndíjra történendő kijelölés a nmélt. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur jóváhagyása után fog jogerőre emelkedni.

8. Pályázni szándékozók a fentebbiek szerint felszerelendő kérvényüket **folyó évi augusztus hó 20-ig** nyújtják be a községi főgimnáziumi bizottság elnökénél. Később érkező kérvények tekintetbe nem vétetnek.

A zentai közs. főgimnáziumi bizottságnak 1907. július hó 20-án tartott üléséből.

Dr. Huszágh Nándor,
főgimn. bizotts. elnök.

29460. szám

alisp. 1907.

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur őnagyméltóságának 1898. évi június hó 10-én Bács-Bodrog vármegye közönségéhez 34021/XIV. szám alatt intézett leirata szerint és ennek kapcsában a folyó évi július hó 23-áról kelt 89460. számú rendeletéhez képest a néhai ifjabb báró Rudics József és özvegye, szül. Szászy Julia által magyar királyi *honvédelegénységi egyének árvái* neveltetésére létesített alapítvány kamataiból a vonatkozó alapító-oklevél IV-ik pontjához képest évi 260 kor., azaz kettőszázhatvan koronával egyelőre rendszeresített egy alapítványi hely — amelynek fenti évi 260 koronányi javadalmazással Szeged szab. kir. város törvényhatósági árvaházában egy fi- vagy leányárvának tartási költségei fedeztetnek — betöltendő.

Az alapító-levél V. pontjához képest: „Az alapítvány jótéteményében részesülhet minden m. kir. honvédségi legénységi egyén árvája, aki életének 5-ik évét betöltötte, de 12-ik évét még tul nem haladta, amennyiben teljesen vagyontalan s atyja után Bács-Bodrog vármegye területén — ideértve Zombor, Szabadka, Ujvidék és Baja városokat is — bir községi illetőséggel.

És pedig: elsősorban kiszolgált altisztek teljesen árvái; ezek hiányában másodsorban kiszolgált altisztek apátlan árvái; ezek hiányában harmadsorban bármely a honvédség kötelékében szolgált legénységi egyének teljesen árvái részesítendők az alapítvány jótéteményében, amennyiben a fennebbi általános feltételeknek megfelelnek.“

A főlvet árva az alapítványi helynek — amelyre nézve az adományozás joga a m. kir. honvédelmi minisztert illeti meg — élvezetében mindaddig megmarad, amíg az árvaházban való neveltetése és tartása az árvaház szabályai szerint koránál fogva alkalmas.

Felhivom ennél fogva az igényjogosultak hozzátartozóit (gyám, anya stb.), hogy a m. kir. honvédelmi miniszter urhoz intézett folyamodványukat — melyhez szabályszerű illetőségi és szegénységi bizonyítvány, a felveendő gyermek születési anyakönyvi kivonata és az egészségi állapotát feltüntető orvosi bizonyítvány, továbbá az apának elhalálzását igazoló halotti levél csatolandók, végre az árva, himlőoltási és legutolsó tanévi iskolai bizonyítványa — 1907. évi augusztus hó 15-ig Bács-Bodrog vármegye alispánjánál vagy törvényes helyettesénél annál is inkább nyújtják be vagy postán oda küldjék el, mert az ezen határidőn tul beérkező folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni.

Az illetékes hatóság által kiállítandó szegénységi bizonyítványban egyuttal a testvérek neve és kora, az esetleges hagyatéka, valamint az árva törvényes vagy kirendelt gyámjának lakóhelye is feltüntetendő.

Zomborban, 1907. évi július hó 30-án.

Alispán szabadságon:
MICHAILOVITS,
főjegyző.

2192/1907.

Pályázati hirdetmény.

Pályázat hirdettetik Csonoplyán elhalálzás folytán megüreesedett róm. kath. magyar-búnyó tannyelvű tanítói állásra **1907. évi augusztus hó 26-ig.** Évi javadalmazása: a) 800 korona készpénzben, b) 5 hold föld (holdja á 1200 □ öl) haszonélvezete adóteherrel, c) 24 korona az ismétlő oktatásért, d) szép kényelmes lakás melléképület és kerttel, e) törvényes korpótlék. — Az állás szeptember 15-én elfoglalandó. A kellően felszerelt folyamodványok a csonoplyai r. k. iskolaszékre címezve ft. Meszner István apát-esperes-plébános urhoz Bezdánba küldendők.

Csonoplya, 1907. július 25.

Deák Andor, Kuts Endre,
világi elnök. 3-2 egyházi elnök.

Vermögensverkauf 14 klmtr. entfernt von Djakovo bestehend aus:

- 120 Joch Ackerfeld, Wiesen, Pflaumengarten.
- 2 Weingarten 4 1/2 Joch mit Gebäuden.
- 1 schönes solides Wohnhaus, mit Nebengebäude, Branntweimbrennerei. o o o o
- 1 kleines Wohnhaus mit Garten. o o o
- 1 leerer schöner Hausplatz. o o o o o
- 750 Hktl. Bottiche und Gebinde. o o o
- 2 Branntweinkessel. o o o o o o o o

Ernste Reflektanten wollen sich an

Herrman Flesch

TRNADA, Post Djakovo — melden.

3-1

28431. szám

alisp. 1907.

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

Hirdetmény.

Közírást teszem, hogy a Zsablyáról — a zsablyai révhez vezető III. számú úteresz újraépítési munkálatainak biztosítása czéljából *folyó évi augusztus hó 10-ik napjának (szombat) délelőtti 9 órákor* a vármegye székházának kistermében zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, melyre vállalkozni kívánókat ezennel meghívom.

Előírányzott költség 692 korona 40 fillér.

Leteendő bánatpénz az előírányzott költség 5%-a.

Elkészítési határidő a munkaátadás napjától számított 3 hét.

A zárt írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző vagyis vállalkozni kívánónak a neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, — továbbá az ajánlat egységi és összes vállalati ára is kiirandók és amelyekben a fentebb meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy az állami építkezéseknél biztosítékul is elfogadható értékpapirokban, vagy jó hírnévnek örvendő takarékpénztári betétkönyvecskében okvetlenül csatolandó s *folyó évi augusztus hó 9-ik napjának délutáni 5 órájáig* a vármegye alispánjára czimezve nyújtandók be.

Az ajánlatok úgy adandók be, hogy mindegyiknek borítékára a szükségesek, vagyis az ajánlat tevő neve és lakhelye, továbbá a tárgy, a mire az ajánlat tételik és végül a bánatpénzül letett készpénz, illetve értékpapírok értékösszege világosan feljegyzendők, megjegyeztetvén, hogy a kitett határidőn túl beérkező, vagy az előirt kellekeket bármi tekintetben nélkülöző ajánlatok, valamint az utó- és távirati ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Azok, kik a nyilvános szóbeli versenytárgyalás után kívánnak pályázni, kötelesek az illető vállalatra nézve fentebb kikötött biztosítékot a szóbeli árlejtést megelőzőleg lefizetni, különben az árlejtésben részt nem vehetnek.

A szóbeli árlejtés megkezdése előtt az abban résztvenni szándékozók tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előírányzati okmányokat tökéletesen ismerik, míg az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.

A letett biztosítékot a vállalkozó a megajánlott és elfogadott vállalati összeg 10%-ának megfelelőleg kiegészíteni tartozik.

A benyújtott ajánlatok minden irányban tehető mérlegése alapján való szabad választás jogát a vármegye magának fentartja.

Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb műszaki okmányok a zombori m. kir. államépítészeti hivatalos helyiségében (vármegyeház I. emelet) a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zomborban, 1907. évi július hó 20-án.

VOJNITS s. k.,
alispán.

Kiadó vendéglő.

Zomborban, Jókai-téren, a piac közepén, közvetlen a „Vadászkürt” szálloda mellett fekvő

Arany oroszlán (POKOL)

című vendéglő, mely áll egy emeleti nagyterem, 7 vendégszoba, két alsó korcsmaterem, istállók, kocsiszin s a szükséges mellékhelyiségekből, **1907. évi november 1-től dr. Henneberg Géza** zombori ügyvéd által bérbe adatik.

Megjegyeztetik, hogy a jelenlegi bérlő italmérési joga a bérlet megszűnésével lejárván, az az új bérlőnek megszerezhető.

3-3 3-3

4016/907. szám.

Pályázati hirdetmény

A palánkai járáshoz tartozó Bács-tóváros községében leköszönés folytán üresedésbe jött községi orvosi állásra pályázatot hirdetek.

Javadalom: havi előleges részletekben fizetendő évi 1600 kor. készpénzfizetés; 80 fillér nappali, 1 korona 20 fillér éjjeli látogatási díj, 40 fillér halottkémlési díj.

A községi orvos köteles a szabályrendeletileg megállapított díjak mellett a községben a husszemplét és vágatási biztosi teendőket végezni.

Pályázati határidő **szeptember hó 15.**

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy kérvényüket hivatalomhoz a határidőn belül nyujtsák be.

Palánkán, 1907. július hó 20.

Hipp Dezső,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Órszállás község közírást teszi, hogy **f. évi augusztus hó 6-án d. e. 9 órákor** a község házában egy tenyészképes és igazolvánnyal ellátott magyar bika fog árverésen eladatni. Ezen bika a nyugati fajú szarvasmarha tenyésztés behozatala miatt vált feleslegessé.

2-2

Előljáróság.

2182/1907. szám.

Hirdetmény.

Bezdán község közönsége bérbeadja a község mint erkölcsi testület és a határbeli birtokosok tulajdonát képező területeken — a lőháton való vadászás korlátlan megengedésével — gyakorolható vadászati jogot 1907. évi augusztus hó 15. napjától kezdődő és 1913. évi augusztus hó 15. ik napjáig terjedő 6 évi bértartamra, **folyó 1907. évi augusztus hó 4-én délután 4 órákor** a község házában megartandó nyilvános szó és írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött árverésen.

A kikiáltási évi ár 377 korona

A feltételek a községjegyzői irodában megtekinthetők.

Megjegyeztetik, hogy nem tartozik a bérbeadandó vadászterülethez a község határában lévő magas kir. kincstári uradalom erdészeti és gazdasági birtokok területe, a Ferenc csatorna részvénytársulat, továbbá a Bosnyák János és nejeének a Duna- és Kopolafok melletti területe.

Bezdán, 1907. július hó 23. án.

Bosnyák János, **Flesz Simon,**
jegyző. 3-3 biró.

Mohács nagyközség elöljáróságától.

3049/1907. sz.

Árverési hirdetmény.

Mohács nagyközség elöljárósága a képviselőtestület 107. számú határozatával megállapított árverési feltételek mellett zárt írásbeli ajánlat és nyilvános szóbeli árverés útján bérbeadja 12 (tizenkettő) egymásután következő évre, vagyis **1907. évi november hó 1-től 1919. évi november hó 1-ig** terjedő időre a 261 katasztrális hold kiterjedésű, egy tagban levő ugynevezett „Teleki erdő” nevű földterületet a rajta levő gazdasági épületek hasznélvezetével együtt.

Az árverést az elöljáróság **1907. évi szeptember hó 4-ik napján délelőtti 9 órákor** fogja megtartani Mohács nagyközség háza kis tanácstermében.

A zárt írásbeli ajánlatok kellő bélyeggel és egyezer korona bánatpénzzel ellátva ezen időre a nagyközségi elöljáróság címére megküldendők, vagy annak személyesen átadandók.

Az ajánlatban kiteendő, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és azokat elfogadja.

Kikiáltási ár évi 9800, azaz kilencezer-nyolcszáz korona.

Az árverési feltételek a nagyközségi főjegyzői irodájában a hivatalos órák alatt betekintheők; kívánatra az elöljáróság azokat postai uton is megküldi.

Távirati, vagy utóajánlatokat nem fogadunk el.

A nagyközségi képviselőtestület fenttartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül az árra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Mohácscon, 1907. évi július hó 24-én.

Fölker József,
főjegyző.

2-2

Jahoda Ede,
biró.

A
GAZDASÁGI TAKARÉKPÉNZTÁR Rvt.
Z O M B O R B A N

4 1 0
4 2 0

kamatot fizet a
TAKARÉKBETÉTEK
után, tisztán,
minden levonás nélkül.

GÖSZL PÁL
cementáru gyára Zombor Thököly-ut 18. (az udvarban).

Ajánlja saját gyártmányu és 420 atmoszfera nyomással készült **cementlapjait** a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig folyosók, konyhák, fürdőszobák, tem-
plomok, kapualjak beburkolására.

Beocsini cementgyári Unio részvénytárs.
Seidner Bernát és Fia Lalasinci mészgyárak
képviselete és raktára.

Elárusítás kicsinyben és nagyban.

Cimre ügyelni kérem. 30-19

Miért érdekelje önt?

a **START** nyersolaj-motor és a **START** nyersolaj-lokomobil.

Mert

ennek a szerkezete az eredeti, a nem utánzott. Rendkívül olcsó az üzeme és az ára. Járása nyugodt, zajtalan, megbízható. Kezelése egyszerű.

Felállításához nem kell hatósági engedély. Benzin tűzveszélyes és drága; **nyersolaj** abszolút veszélytelen s olcsó.

Egy 20 HP. **START** nyersolaj-motor üzemben van a nagykikindai BOHN-féle téglagyárban. Egy 5 HP. **START** nyersolaj-lokomobil látható Zombolyán. Egy 7 HP. **START** nyersolaj-motor megtekinthető raktárunkon.

== Kérjen árat. ==

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA műszaki iroda és raktár.
== GÉPSZILGYÁR. ==
BUDAPEST, V. ker., Váci-körút 26. szám.

Boroshordók

egyszer-kétszer használva minden nagyságban kaphatók 10-6

Schmidt János
vendéglősnél Bácsfeketehegyen
3 kr.-tól 5 kr.-ig literenként.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém az igen t. vevőközönség becses tudomására hozni, hogy a Tuna G. urtól megvett női ruhakelme különlegességi üzletet

f. évi augusztus hó 1-én

saját üzletembe áthelyezem

a szerb csitaoniciával szemben o o (Sóház-utca sarkán) o o ennek folytán az előrehaladott idény miatt az összes raktáromon lévő árukat f. évi augusztus hó 1-től az alábbi áron adom el:

I. színes mosó delin	1 m. 21 kr.
II. chiffon karton (french)	1 m. 25 kr.
III. színes francia batist	1 m. 27 kr.
IV. sensatio mosó delin	1 m. 25 kr.
V. garancia mellett tiszta gyapju delin	1 m. 50 kr.

továbbá női ruhakelmék az elképzelhető legszebb színekben, blousokra való különlegességi szövetek, valamint chiffon, vászon, különösen ajánlatos a hazai gyártmányu Tulipán vászon, finom és vastagabb szálú, legújabb mintázatu ágysterítők (garnitúrák) s végül saját gyártmányu színes paplanok szép fehér pamuttal töltve 125 cm. széles, 180 hosszú 4 frt 95 kr.-ért.

Meg nem felelőt a t. vevő nem köteles átvenni.

240-2-2

Tisztelettel

Topálovits M.

Minden csütörtök délután áru-maradék vásár. o o o o o o o o

Üzletátadás, vagy eladás!

Egy 30 év óta fennálló kézmű- és vegyesáru üzlet, a megye egy igen népes mezővárosában, jó helyen, tulajdonos visszavonulása folytán, kedvező feltételek mellett átadandó. Érdeklődők „Biztos jövő” jelige alatt e lap kiadóhivatalához forduljanak. 3-2

Mindennemű varrógépek és kerékpárok javítóműhelye.

TURY JÁNOS

mechanikai gépműhelye ZOMBOR, Galamb-utca 10.

Nagy kerékpár javítóműhely, valamint varrógép, számozógép, grammofon, villanyos csengő és minden e szakmába vágó gépek javítóműhelye. Eszközöl villanyos csengő bevezetéseket szavatosság mellett.

Minden gép javításáért 1 évi szavatosság.

Minden varrógéphez alkatrészek.

Allandó raktár:

Varró- és himző-gépekben, kerékpárokban és ezek alkatrészeiben.

A *Courir* kerékpárok képviselője.

Szolid áruk, kedvezményes fizetési feltételek.

20-15

Választék kerékpár alkatrészekben.

Zongoraórát

adok lakáson, ugyisintén házon kívül is. A legjobb tanmódszer mellett eddig is a legelőkelőbb családokban tanítottam szép eredménnyel.

Érdeklődőknek mindenkor szívesen adok felvilágosítást lakáson (Eötvös József-körut 43.)

3-1

Óváryné.

6954/tkvi 1907. szám

Árverési hirdetmény.

A zombori királyi törvényszék, mint te-lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bez-dáni takarékpénztár részvénytársaság végrehaj-tatónak Papp János ugyanis mint kiskoru Papp Sándor, Anna és János gyámja, valamint néhai Papp Jánosné sz. Kovács Julianna ismeretlen örökösei részére kirendelt ügygondnok dr. Ja-novich Miklós ügyvéd végrehajtást szenvedettek elleni 1000 korona tőkekövetelés és járulékaí iránti ügyében a zombori kir. törvényszék területén, Bezdán községben fekvő és a bez-dáni 104. sz. betétben A. I. 1-2. sor, 331., 332. hr. sz. 1164. ö. i. sz. a. felvett ingat-lanokra 860 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingat-lanok az 1907. évi szeptember hó 6-ik (hato-dik) napján délelőtt 10 (tíz) órakor Bezdán-ban a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az in-gatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zombor, 1907. évi június hó 28-án.
A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Hetteszheimer,
kir. tszéki bíró.

2386. szám/1907.

Pályázati hirdetmény.

Kucora községben lemondás foly-tán megüresedett és 800 korona évi fizetéssel javadalmazott irnok-végrehaj-tói állásra ezennel pályázatot hir-detek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy képesítésüket, esetleg eddigi mű-ködésüket igazoló okmányokkal felsze-relt sajátkezűleg irt kérvényüket hozzám 1907. évi augusztus hó 14-ig annál is inkább adják be, mert a ké-sőbb érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határidejét később fogom kitűzni.

Kula, 1907. évi július hó 30-án.

2-1

Sztrilich,
főszolgabíró.

FIGYELMEZTETÉS!

Zomborban az 1907/8. iskolai évre

INTERNÁTUS

(DEÁK OTTHON)

létesül egy gimnáziumi és egy kereske-delmi iskolai tanár felügyelete alatt.

A t. szülőknek felvilágosítással és prospektussal szolgál

dr. Pólay Vilmos,
az internátus igazgatója.

194-10-9

974/1907. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY

Madaras község képviselőtestülete 1907. év május hó 25-én 25/1907. sz. a. hozott határozatával egy mély furású (northon) kut elkészítését mondotta ki.

Felhivatnak mindazon kutfuró mes-terek, kik hajlandók Madarason egy mély furású kutat készíteni, hogy azok az erre vonatkozó részletes tervezetet és költségvetést alulirott előjárásnál folyó évi augusztus hó 20-ig nyujtsák be.

Madaras, 1907. július hó 27.

Kobelrausch Kálmán, Varga Adám,
aljegyző. 2-2 bíró.

1490. szám. 1907.

Árverési hirdetmény.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszék 1906. évi 12745. számú végzése következtében dr. Czeisel Lajos József zombori ügyvéd által kép-viselt Bajai Kereskedelmi és Iparbank javára Mihályi Ernő és neje zombori lakosok ellen 510 kor. s jár. erejéig 1906. évi július hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1972 koronára be-esült következő ingóságok, u. m.: külöféle butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró-ság 1907. évi V. 303/5. számú végzése folytán 360 korona tőkekövetelés, ennek 1906. évi május hó 11-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 155 kor. 22 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban a városháza udvarán leendő eszközülésére 1907. évi augusztus hó 13. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándé-kozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1907. július hó 24-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.